

РЕШЕНИЕ

19.11.2021

г.Зеленодольск

КАРАР

№ 103

Зеленодольск муниципаль
районы жирлекләре
территорияләрендә төзекләндерү
өлкәсендәге муниципаль
контроль турында нигезләмәне
раслау хакында

2003 елның 6 октябрендәге «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 131-ФЗ номерлы Федераль законның 14 статьясындагы 1 өлешенең 19 пункты нигезендә, 2020 елның 31 июлендәге «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 248-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасы «Зеленодольск муниципаль районы» муниципаль берәмлеке Уставы белән, Зеленодольск муниципаль районы Советы **карап итте:**

1. Зеленодольск муниципаль районы жирлекләре территорияләрендә төзекләндерү өлкәсендәге муниципаль контроль турында нигезләмәне күшымтада бирелгән тәртиптә расларга.

2. Әлеге карап, Зеленодольск муниципаль районы составына керүче жирлекләр территорияләрендә төзекләндерү өлкәсендәге муниципаль контроль турындагы нигезләмәнең 8 бүлегеннән тыш, 2022 елның 1 гыйнварыннан да соңга калмыйча, рәсми басылып чыккан көненнән үз көченә керә

3. Әлеге каарны Интернет чөлтәрендә Татарстан Республикасының хокукый мәгълүмат рәсми порталында (<http://pravo.tatarstan.ru>) һәм Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре порталы составындагы Зеленодольск муниципаль районының мәгълүмати сайтында (<http://zelenodolsk.tatarstan.ru>) урнаштырырга.

Зеленодольск муниципаль
районы Башлыгы,
Совет рәисе

М.П. Афанасьев

Зеленодольск муниципаль районы жирлекләре территорияләрендә төзекләндерү өлкәсендәге муниципаль контроль турында нигезләмә

1 бүлек. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге Нигезләмә Зеленодольск муниципаль районы жирлекләре территорияләрендә төзекләндерү өлкәсендәге муниципаль контрольне гамәлгә ашыру тәртибен билгели (алга таба – төзекләндерү өлкәсендәге контроль).

1.2. Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы жирлекләре территорияләрен төзекләндерү өлкәсендә контроль предметы булып юридик затларның, индивидуаль эшмәкәрләрнең, гражданнарның (алга таба - контрольдә торучы затларның) Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы жирлекләре территорияләрен төзекләндерү кагыйдәләренең (алга таба - Төзекләндерү кагыйдәләре), шул исәптән социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктурасы объектларыннан һәм күрсәтелә торган хезмәтләрдән инвалидларның файдалана алуын тәэммин итү таләпләрен үтәү тора.

1.3 Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль «Зеленодольск муниципаль районы Башкарма комитетының административ-техник инспекциясе идарәсе» МКУ (алга таба - вәкаләтле орган) мөстәкыйль рәвештә яки Зеленодольск муниципаль районы муниципаль контроле бүлгениң вазыйфаи затлары белән (килешү буенча) үзара хезмәттәшлектә, 2020 елның 31 июлендәге «Россия Федерациясенә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 248-ФЗ номерлы Федераль законның 6 статьясындагы 2 өлешендә каралган үзенчәлекләрне исәпкә алып, гамәлгә ашырыла (алга таба - 248-ФЗ номерлы Федераль закон).

Муниципаль контроль буенча әлеге Нигезләмәдә каралган чаралар вәкаләтле органның вазыйфаи затлары тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Муниципаль контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи затлар исемлеге Зеленодольск муниципаль районы Башкарма комитеты каары белән раслана

1.4. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда вәкаләтле орган 248-ФЗ номерлы Федераль законда каралган саннан контроль (кузәтчелек) чаралары уздыра. (алга таба - контроль (кузәтчелек) чаралар).

1.5. Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда контроль чаралар үткәрү турында каарлар кабул итүгә вәкаләтле вазыйфаи затлар булып түбәндәгеләр тора:

- Зеленодольск муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе,

- «Зеленодольск муниципаль районы Башкарма комитетының Административ-техник инспекциясе идарәсе » МКУ башлыгы (алга таба-Идарә башлыгы).

1.6. Вазыйфаи вазифаларына муниципаль контроль буенча вәкаләтләрне гамәлгә ашыру, шул исәптән профилактик чаралар hәм контроль (кузәтчелек) чаралар үткәру кертелгән вәкаләтле органның вазыйфаи заты(алга таба - вазыйфаи зат).

1.7. Конкрет профилактик чара яисә контроль (кузәтчелек) чараларын үткәргә вәкаләтле вазыйфаи затлар профилактик чара яисә контроль (кузәтчелек) чарасы үткәру турында Идарә башлыгының карары (курсәтмәсе) белән билгеләнә.

1.8. Шул ук контроль объектларына карата профилактик чаралар уздырган вазыйфаи затлар тарафыннан контроль (кузәтчелек) чараларына карата контроль (кузәтчелек) чараларын уздыру тыела.

1.9. Төзекләндерү өлкәсендәге муниципаль контрольне гамәлгә ашыру белән бәйле мәнәсәбәтләргә 248-ФЗ номерлы Федераль закон нигезләмәләре кулланыла.

Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру максатларында вәкәләтле орган ведомствоара мәгълумати хезмәттәшлек кысаларында документларны hәм (яисә) белешмәләрне башка органнардан яисә күрсәтелгән органнар карамагында шушы документлар hәм (яисә) белешмәләр булган оешмалардан, шул исәптән электрон рәвештә, түләүсез нигездә ала.

Ведомствоара мәгълумати хезмәттәшлек кысаларында документлар hәм (яки) белешмәләр тапшыру, мәгълуматны ачу, шул исәптән мондый документлар hәм (яки) белешмәләр белән танышу, 248-ФЗ номерлы Федераль законда караган очракларда, дәүләт hәм башка саклана торган сер турында Россия Федерациисе законнары таләпләрен исәпкә алыш, гамәлгә ашырыла.

1.10. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыруга бәйле максатларда вәкәләтле орган түбәндәгеләрне гамәлгә ашырырга хокуклы: билгеләнгән тәртиптә дәүләт хакимиите органнары, җирле үзидарә органнары, хокук саклау органнары, дәүләт hәм ведомствоара комиссияләр hәм инспекцияләр, административ комиссия, башка оешмалар, шулай ук вазыйфаи затлар hәм гражданнар белән хезмәттәшлекне гамәлгә ашырырга.

1.11. 2023 елның 31 декабренә кадәр төзекләндерү өлкәсендәге муниципаль контрольне гамәлгә ашыру барышында муниципаль контроль органы тарафыннан документлар әзерләү, контрольдә торучы затларга муниципаль контроль органының вазыйфаи затлары кылган гамәлләр hәм кабул ителә торган каарлар турында хәбәр итү, контрольдә торучы затлар белән документлар hәм белешмәләр алмашу кәгазы саклагычта башкарыла (248 - ФЗ номерлы законның 98 статьясындагы 10 өлеше).

1.12. Зеленодольск муниципаль районы җирлекләре территориясендә урнашкан алгарышлы социаль - икътисадый үсеш территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль әлеге территория резидентларына карата 2014 елның 29 декабрендәге «Россия Федерациисенде

алгарышлы социаль - икътисадый үсеш территорияләре турында» 473 - ФЗ номерлы Федераль законда каралган үзенчәлекләр белән гамәлгә ашырыла.

2 бүлек. Муниципаль контроль объектлары.

22.1. Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль объектлары булып түбәндәгеләр тора:

1) төзекләндерү өлкәсендәге мәжбүри таләпләр үтәлергә тиешле булган контролльдә торучы затларның эшчәнлеге, гамәлләре (гамәл кылмаулары), шул исәптән эшчәнлекне гамәлгә ашыручы контролльдә торучы затларга карата қуела торган гамәлләр (гамәл кылмау);

2) гражданнар һәм оешмалар эшчәнлеге нәтиҗәләре, шул исәптән мәжбүри таләпләр қуела торган эш һәм хезмәт күрсәтүләренең продукциясе (товарлары);

3) контролльдә торучы затлар ия булган һәм (яисә) алардан файдалана торган һәм төзекләндерү өлкәсендә зарури таләпләр қуела торган биналар, бүлмәләр, корылмалар, линия объектлары, территорияләр, шул исәптән су, жир һәм урман кишәрлекләрен, жиһазлар, жайламналар, предметлар, материаллар, транспорт чаралары һәм башка объектлар (алга таба - житештерү объектлары).

2.2. Вәкаләтле органның вазыйфай затлары төзекләндерү кагыйдәләренең түбәндәгеләрне үз эченә алган үтәлешен тикшереп торалар:

1) янәшәдәге территорияләрне карап тоту буенча мәжбүри таләпләр;

2) элементларны һәм төзекләндерү объектларын карап тоту буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән түбәндәге таләпләр

- халыкның аз хәрәкәтләнүче төркемнәренең мәгариф, сәламәтлек саклау, мәдәният, физик культура һәм спорт, социаль хезмәт күрсәтү объектларына ирken үтеп керүенә комачауламый торган киртәләрне урнаштыру буенча;

- торак булмаган биналарның, төзелмәләренең, корылмаларның фасадларын, башка төзелмәләренең, корылмаларның стеналарын, шулай ук төзекләндерүнең һәм жәмәгать урыннарының башка элементларын карап тоту буенча;

- инженерлык корылмаларын эксплуатацияләү өчен кирәклө мәгълүматны үз эченә алган махсус тамгалар, язулар эчтәлеге буенча;

- Зеленодольск муниципаль берәмлекенең норматив хокукый актларында һәм Төзекләндерү кагыйдәләрендә билгеләнгән жир эшләрен башкару тәртибенә туры китереп бирелә торган жир эшләрен гамәлгә ашыруга рөхсәт нигезендә жир эшләрен башкару буенча;

- жир эшләрен гамәлгә ашыру чорында биналарга һәм аларга керү юлларына, шулай ук ишегалларына ирken керүләрне, жәяүлеләренең һәм имин жәяүлеләр хәрәкәтенең куркынычсызлығын, инвалидларны һәм халыкның башка аз мобиЛЬЕ төркемнәрен кертеп, тәэммин итү буенча ;

- Төзекләндерү кагыйдәләре белән чикләнгән транспорт чараларын газонда яисә башка яшелләндерелгән жирдә яисә рекреация территориясендә

урнаштыру һич тә ярамау турында, шулай ук транспорт чараларын эксплуатацияләү, хезмәт күрсәту яисә ремонт вакытында, йөк ташыганда яисә төзелеш мәйданнарыннан чыкканда (тент яисә каплап кую булмаганга) гомуми файдаланудагы территорияләрне пычратуга һич тә ярамау буенча;

3) қышкы чорда Зеленодольск муниципаль районы жирлекләре территорияләрен жыештыру буенча мәжбүри таләпләр (алга таба – территорияләрне жыештыру), шул исәптән биналарның, корылмаларның түбәләрен бозлардан һәм боз сөнгеләреннән чистарту буенча чаралар ўткәрүне контролльдә тотуны да кертеп;

4) жәйге чорда территорияне жыештыру буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән карантинда булган, агулы һәм чүп үләннәрен ачыклау, аларга каршы көрәш, аларны локальләштерү, бетерү буенча мәжбүри таләпләрне дә кертеп;

5) янгынга каршы махсус режим гамәлдә булган чорда янгын куркынычсызлығының өстәмә таләпләре;

6) гомуми файдаланудагы территорияләрдә жир асты коммуникацияләрен салу, яңадан урнаштыру, ремонтлау һәм карап тоту буенча мәжбүри таләпләр;

7) агач һәм куакларны утырту, саклау һәм карап тоту буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән утын кисүгә рәхсәт билеты һәм (яисә) агач һәм куакларны күчереп утырту буенча рәхсәт бирү нигезендә агач һәм куакларны бетерү(кисү), күчереп утырту буенча мәжбүри таләпләр, әгәр мондый документлар (утын кисүгә рәхсәт билеты, күчереп утыртуга рәхсәт) Төзекләндерү кагыйдәләрендә билгеләнгән очракларда бирелергә тиеш булса;

8) каты коммуналь калдыкларны жыю буенча мәжбүри таләпләр;

9) гомуми файдаланудагы территорияләрдә һәм Төзекләндерү кагыйдәләрендә каралган башка территорияләрдә хайваннарны урамда йөрту буенча һәм авыл хужалығы хайваннарын һәм кошларын көтүнең һич тә ярамавы турында мәжбүри таләпләр.

2.3. Вәкаләтле орган үз компетенцияләре чикләрендә тикшереп торырга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан бирелгән мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турындагы күрсәтмәләрнең үтәлешен контролльдә тота.

2.4. Әлеге Нигезләмәдә төзекләндерү элементлары дигэндә декоратив, техник, планлаштыру, конструктив җайланмалар, яшелләндерү элементлары, жиһазларның һәм бизәлешнең төрле төрләре, шул исәптән биналарның, төзелешләрнең, корылмаларның фасадлары, кече архитектура формалары, стационар булмаган корылмалар, территорияне төзекләндерүнең состав өлеше буларак кулланыла торган мәгълумати щитлар һәм күрсәткечләр аңлашыла

Әлеге Нигезләмәдә төзекләндерү объектлары дигэндә төзекләндерү эшчәнлеге алып барыла торган төрле функциональ билгеләнештәге территорияләр аңлашыла, шул исәптән:

1) 1) планлаштыру структурасы элементлары (зоналар (массивлар), районнар (шул исәптән торак районнар, микрорайоннар, кварталлар, сәнәгать

районнары), гражданнарың коммерциягә карамаган бакчачылык, яшелчәчелек берләшмәләре урнаштыру территорияләре);

2)урам-юл чөлтәре элементлары (аллеялар, тыкрыклар, мәйданнар, юллар, проспектлар, тыкрыклар, разъездлар, төшүләр, тупиклар, урамнар, шосседар);

- 3) ишегалды территорияләре;
- 4) балалар һәм спорт мәйданчыклары;
- 5) хайваннарны йөрту өчен мәйданчыклар;
- 6) парковкалар (парковка урыннары);
- 7) парклар, скверлар, башка яшел булган зоналар;
- 8) техник һәм санитар-саклау зоналары;

Әлеге Нигезләмәдә киртәләүче жайламналар дигәндә капкалар, калиткалар, шлагбаумнар аңлашыла, шул исәптән автомат рәвештә, һәм декоратив коймалар (коймалар).

2.5. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда рискны бәяләү һәм идарә итү системасы кулланылмый.

2.6. Төзекләндерү өлкәсендәге муниципаль контроль объектларын исәпкә алу әлеге Нигезләмә нигезендә вәкаләтле орган тарафыннан гамәлгә ашырыла. Муниципаль контроль объектлары турында белешмәләрне, аларны исәпкә алу максатларында жыйанды, эшкәрткәндә, анализлаганда һәм исәпкә алганды, Вәкаләтле орган аңа норматив хокукий актлар нигезендә бирелә торган мәгълүматны, ведомствоара хезмәттәшлек кысаларында алына торган мәгълүматны, шулай ук һәркем өчен мөмкин булган мәгълүматны куллана.

3 бүлек. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә заар (зыян) кiterү рисклары белән идарә итү

3.1. 248-ФЗ номерлы Федераль законның 23 статьясы нигезендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда законда саклана торган кыйммәтләргә тубәндәге заар (зыян) кiterү куркынычларын бәяләү һәм идарә итү системасы кулланыла:

3.2. Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда Вәкаләтле орган муниципаль контроль объектларын заар (зыян) кiterү куркынычның тубәндәге категорияләренең берсенә (алга таба - риск категориясенә) кертә:

- 1)шактый риск;
- 2)уртacha риск;
- 3)түбән риск.

3.3.Әлеге Нигезләмәнен 3.2 пунктында күрсәтелгән риск категорияләренә муниципаль контроль объектларын керту критерийлары тубәндәгеләрдән гыйбарәт: закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә заар (зыян) кiterү авырлыгы һәм закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә заар(зыян) кiterерлек тискәре вакыйгалар килү ихтималы, шулай ук контрольдә тотыла торган затларның намуслылыгы.

1) шактый булган риск категориясе өчен-ике ел дәвамында контрольдә торучы затны, Административ хокук бозулар турында Россия Федерациясе законнарында каралған административ жағаплылыкны авырайта торған шартлар булғанда, төзекләндөрү өлкәсендәге хокук бозулар өчен административ жағаплылыкка тарту факты булу;

2) уртача риск категориясе өчен-ике ел дәвамында контрольдә торучы затны, Административ хокук бозулар турында Россия Федерациясе законнарында каралған административ жағаплылыкны авырайта торған шартлар булмаганда, төзекләндөрү өлкәсендәге хокук бозулар өчен административ жағаплылыкка тарту факты булу;

3) түбән риск категориясе өчен-шактый һәм уртача риск категорияләре өчен каралған шартлар булмау.

4 бүлек. Контроль (күзәтчелек) чараптар үткәргендә закон тарафыннан саклана торған кыйммәтләргә зарар (зыян) китерү рискин учетка алу

4.1.Планлы контроль (күзәтчелек) чараптары төрләре

Төзекләндөрү өлкәсендә муниципаль контроль органы тарафыннан планлы контроль (күзәтчелек) чарапарының түбәндәге төрләре үткәрелә:

1)урынга чыгып тикшерү

контрольдә торучы затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрне һәм муниципаль контроль органы каарларын үтәүне бәяләү максатларында үткәрелә.

Урынга чыгып тикшерү контрольдә торучы затның (аның филиаллары, вәкиллекләре, аерымланган структур бүлекчәләр) яки контроль объектының (эшчәнлек алыш бару) урыны буенча үткәрелә.

Урынга чыгып тикшерүне үткәрү срокы 248-ФЗ номерлы Федераль законның 73 статьясындагы 7 өлешендә билгеләнгән сроклардан артмаска тиеш.

Урынга чыгып тикшерү барышында түбәндәге контроль (күзәтчелек) гамәлләр кылыша мөмкин: карау; сораштыру; язма аңлатмалар алу; документларны соратып алу.

Урынга чыгып тикшерү нәтижәләре буенча тикшерү беркетмәсе, сораштыру беркетмәсе, язма аңлатма, инструменталь тикшерү беркетмәсе күшүп бирелгән контроль (күзәтчелек) чарасының акты төзелә, контроль (күзәтчелек) гамәлләр уздыру нәтижәләре буенча төзелгән, тикшерү кәгазыләре тутырылган (алар кулланылган очракта)эксперт бәяләмәсе , шулай ук мәжбүри таләпләрне бозуның дәлиле булган документлар һәм башка материаллар төзелә.

Жинаять яисә административ хокук бозу билгеләре ачыкланган очракта тиешле мәгълүматны үз компетенциясе нигезендә дәүләт органына җибәрергә яисә тиешле вәкаләтләр булган очракта гаепле затларны законда

билгеләнгән жаваплылыкка тарту чараларын күрергә;

Мәжбүри таләпләр бозылмаган очракта, муниципаль контроль органы тарафыннан контроль (кузэтчелек) чараларының бердәм реестрына тиешле язма кертелә.

2) инспекция визиты контрольдә торучы зат тарафыннан Вәкаләтле органның мәжбүри таләпләрен һәм каарларын үтәүне бәяләү максатларында уздырыла.

Инспекция визиты контрольдә торучы затның (аның филиаллары, вәкиллекләре, аерымланган структур бүлекчәләр) эшчәнлеген гамәлгә ашыру урыны буенча үткәрелә.

Инспекция визиты барышында түбәндәге гамәлләр ашырылырга мөмкин:

карау;

сораштыру;

язма аңлатма алу;

инструменталь карап тикшерү;

контрольдә торучы торган затның урнашкан (эшчәнлек алып бару) урынында булырга тиешле документларны соратып алу.

Контрольдә торучы затка һәм контроль объектының милекчесенә алдан хәбәр итмичә үткәрелә, срок бер эш көненнән дә артмаска тиеш. Үзара дистанцион бәйләнеш чараларын кулланып, шул исәптән аудио - яки видеоэлемтә аша да үткәрелә ала.

Планлы инспекция визиты нәтиҗәләре буенча тикшерү беркетмәсен, сораштыру беркетмәсен, язма аңлатмаларны, контроль (кузэтчелек) гамәлләрен үткәру нәтиҗәләре буенча төзелгән инструменталь тикшерү беркетмәсен һәм башка документларны күшүп акт төзелә.

248-ФЗ номерлы Федераль законның 22 статьясындагы 7 өлеше һәм 61 статьясындагы 2 өлеше таләпләрен исәпкә алып, төзекләндерү өлкәсендәге муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә заар (зыян) китерү куркынычын бәяләү һәм идарә итү системасы кулланылмый.

4.2 бүлек. Закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә заар (зыян) китерү куркынычларын профилактикалау

4.2.1. Вәкаләтле орган төзекләндерү өлкәсендә контрольне, шул исәптән профилактик чаралар үткәру юлы белән, гамәлгә ашыра.

4.2.2. Профилактик чаралар Вәкаләтле орган тарафыннан контролльдә торучы затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрне намуслы үтәүне стимуллаштыру, мәжбүри таләпләрне бозуга һәм (яисә) закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә заар(зыян) китерергә яраклы булган шартларны, сәбәпләрне һәм факторларны бетерү максатларында, аларны үтәту ысуулларын контролльдә торучы затларга мәжбүри таләпләрне житкерү максатларында гамәлгә ашырыла. Төзекләндерү өлкәсендәге контрольне

тормышка ашырганда заар(зыян) китерү куркынычын киметүгэ юнәлдерелгән профилактик чараптар үткәрү контролъ чараптар үткәрүгә карата өстенлекле булып тора.

4.2.3. Профилактик чараптар Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән тәртиптә расланган закон белән саклана торган кыйммәтләргә заар(зыян) китерү куркынычын профилактикалау программысы нигезендә гамәлгә ашырыла, шулай ук зыян китерү куркынычын профилактикалау программында каралмаган профилактик чараптар да үткәрелергә мөмкин.

Зыян китерү куркынычын профилактикалау буенча расланган программа «Интернет» чөлтәрендә Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре порталы составындағы Зеленодольск муниципаль районның рәсми сайтында <http://zelenodolsk.tatarstan.ru>, контролъ эшчәнлегенә багышланган махсус бүлектә, урнаштырыла.

4.2.4. Муниципаль контролъне гамәлгә ашыру кысаларында 248-ФЗ номерлы Федеरаль законның 45, 46, 47, 49, 50 статьялары нигезендә Вәкаләтле орган тарафыннан түбәндәге профилактик чараптар үткәрелә:

- 1) Мәгълүмат бирү.
- 2) Хокук куллану практикасын гомумиләштерү.
- 3) Кисәтүне игълан итү.
- 4) Консультация бирү.
- 5) Профилактик визит.

4.2.5. Вәкаләтле орган төзекләндерү өлкәсендә мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча мәгълүматларны Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре порталы составындағы Зеленодольск муниципаль районның рәсми сайтында <http://zelenodolsk.tatarstan.ru>, 248-ФЗ номерлы Федеरаль законның 46 статьясындағы З өлеше нигезендә, массакүләм мәгълүмат чарапарында һәм башка рәвешләрдә урнаштыру юлы белән хәбәр итә.

4.2.6. Хокук куллану практикасын гомумиләштерү үткәрелгән контролъ чараптар турында һәм аларның нәтиҗәләре, шулай ук килгән мөрәҗәгатьләр турында белешмәләрне жыю һәм анализлау юлы белән вәкаләтле органның вазыйфаи затлары тарафыннан гамәлгә ашырыла. Доклад контролъ (кузәтчелек) органы житәкчесе боерыгы (курсәтмәсе) белән раслана һәм «Интернет» чөлтәрендә Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре порталы составында Зеленодольск муниципаль районның рәсми сайтында <http://zelenodolsk.tatarstan.ru>, хисаптан соң килүче 1 марттан да соңга калмыйча, урнаштырыла.

4.2.7. Профилактика чарапарын үткәргәндә Вәкаләтле орган гражданнар, оешмалар белән бары тик 248-ФЗ номерлы Федеरаль закон белән билгеләнгән очракларда гына хезмәттәшлек итә.

Контрольдә торучы затлар белән үзара эшчәнлек алыш барыла торган профилактик чараптар бары тик контролъдә торучы затларның ризалыгы белән яисә аларның инициативасы белән генә үткәрелә.

Профилактик чараптар уздырганда контролъ объектларының законда саклана торган кыйммәтләргә заар(зыян) яки мондый заар(зыян) китерүгә

турыдан-туры куркыныч булуы ачыкланган очракта, вазыйфай зат кичекмәстән Зеленодольск муниципаль районы Башкарма комитетының контролль (күзәтчелек) чарапарын үткөрү түрүндә караптар кабул итүгэ вәкаләтле житәкчесенә контролль (күзәтчелек) чарапарын үткөрү түрүндә карап кабул итү өчен бу хакта мәгълүматны жибәрә.

4.2.8. Вәкаләтле орган, мәжбүри таләпләрне бозу түрүндә житәрлек белешмәләр булган очракта, шулай ук мәжбүри таләпләрне түрүдан-туры бозганды, профилактик чараптар уздырганда, контролльдә торучы затка мәжбүри таләпләрне бозуның ярамавы түрүндә кисәту белдерә һәм мәжбүри таләпләрне үтәүне тәэммин итү чарапарын күрергә тәкъдим итә.

Кисәту органы тарафыннан куллану тәртибе 248-ФЗ номерлы Федеरаль законның 49 статьясындагы 2-5 өлешләре белән җайга салына.

4.2.9. Мәжбүри таләпләрне бозарга ярамаганлыгы түрүндә кисәтүгә карата каршылык белдерү һәм аларны карап тикшерү:

4.2.10. Мәжбүри таләпләрне бозарга ярамаганлыгы түрүндә кисәтүнә карау нәтижәләре буенча (алга таба-кисәтү) контролльдә торучы зат тарафыннан Вәкаләтле органга каршылык белдерелергә мөмкин.

4.2.11. Каршылык белдерүндә түбәндәгеләр күрсәтелә:

1) Юридик затның атамасы, индивидуаль эшкуарның, гражданинның фамилиясе, исеме, атасының исеме (булса);

2) Салым түләүченең – юридик затның, индивидуаль эшкуарның идентификация номеры;

3) Контрольдә торучы зат адресына җибәрелгән кисәту датасы һәм номеры;

4) Мәжбүри таләпләрне китерергә яисә бозуга китерергә мөмкин булган, контролльдә торучы затның гамәлләрен (гамәл кылмавын) кисәтүдә күрсәтелгән позицияне нигезләү.

4.2.12. Вәкаләтле органга контролльдә торучы зат тарафыннан каршылык белдерү почта аша кәгазь рәвешендә яисә юридик зат исеменнән эш итәргә вәкаләтле зат һәм индивидуаль эшкуарның квалификацияле көчәйтегән электрон имzasы белән гражданинның гади электрон имzasы яисә көчәйтегән электрон имzasы белән имзалаңган электрон документ рәвешендә Вәкаләтле органының кисәтүдә күрсәтелгән электрон почта адресына йә кисәтүдә күрсәтелгән башка ысууллар белән җибәрелә.

4.2.13. Вәкаләтле орган кисәтүгә карата каршылык белдерүне карый, карау йомгаклары буенча Россия Федерациясе Хөкүмәтенең «Мәжбүри таләпләрне бозуның ярамаганлыгы түрүндә кисәтүләр төзү һәм җибәрү, юридик зат, индивидуаль эшкуар тарафыннан мондый кисәтүләргә карата каршылык белдерү һәм аларны карап тикшерү, мондый кисәтүнә үтәү түрүндә хәбәр итү кагыйдәләрен раслау түрүндә» 2017 елның 10 февралендәге 166 номерлы карапы белән расланган, Мәжбүри таләпләрне бозуның ярамаганлыгы түрүндә кисәтүләр төзү һәм җибәрү, юридик зат, индивидуаль эшкуар тарафыннан мондый кисәтүләргә карата каршылык белдерү һәм аларны карап тикшерү, мондый кисәтүнә үтәү түрүндә хәбәр итү кагыйдәләренең 6 пунктында билгеләнгән тәртиптә тикшерү нәтижәләре

буенча контролльдә торучы затка, каршылык белдерүне алган көннән 20 эш көне эчендә жавап жибәрә. Каршылык белдерүне карау нәтижәләре, мәжбүри таләпләрне бозуны профилактикалау чараларын оештыру һәм уздыру максатларында, вәкаләтле орган тарафыннан файдаланыла.

4.2.14. Вәкаләтле орган үзе биргән кисәтүләрне учетка ала, һәм тиешле мәгълүматларны башка профилактик чаралар һәм контролль (кузәтчелек) чаралар үткәру өчен куллана.

4.2.15. Контрольгә алышучы затларны консультацияләү контролльдә тотарга вәкаләтле вазыйфаи зат тарафыннан телефоннан, видео-конференц-элемтә аша, шәхсән кабул иткәндә йә профилактик чара, контролль чара үткәру барышында гамәлгә ашырыла һәм ул 15 минуттан артмаска тиеш. Гражданнарны шәхси кабул итү Идарә башлыгы һәм (яки) контролльдә тотарга вәкаләтле вазыйфаи зат тарафыннан үткәрелә.

Кабул итү урыны, шулай ук кабул итү өчен билгеләнгән көннәр һәм сәгатьләр турында мәгълүмат «Интернет» чөлтәрендә Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре порталы составындагы Зеленодольск муниципаль районының мәгълүмат сайтында (<http://zelenodolsk.tatarstan.ru>), контролль эшчәнлеккә багышланган махсус бүлектә урнаштырыла

Түбәндәгә мәсьәләләр буенча консультация бирү телдән яисә язма рәвештә гамәлгә ашырыла:

- 1) төзекләндерү өлкәсендәге контролльне оештыру һәм гамәлгә ашыру;
- 2) әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән контролль чараларны гамәлгә ашыру тәртибе;
- 3) контролльдә тотуны гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи затларның гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять белдерү тәртибе;
- 4) мәжбүри таләпләрне үз эченә алган норматив хокукий актлар (аларның аерым нигезләмәләре) турында мәгълүмат алу, контролль чаралар кысаларында аларның үтәлешен бәяләү Вәкаләтле орган тарафыннан гамәлгә ашырыла, .

Контрольдә торучы затларны телдән консультацияләү шулай ук гражданнарның жыельышларында һәм конференцияләрендә дә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

4.2.16. Язма рәвештә консультация бирүне контролльдә тотучы вәкаләтле вазыйфаи зат тарафыннан түбәндәгә очракларда гамәлгә ашырыла:

- 1) контролльдә торучы зат тарафыннан консультация бирү мәсьәләләре буенча язмача жавап бирү турында язмача рәсми мөрәҗәгать иткәндә;
- 2) консультацияләр бирү вакытында куелган сорауларга жавап бирергә мөмкин булмаганда;
- 3) куелган сорауларга жавап өстәмә белешмәләр соратып алуны таләп иткәндә.

Консультацияләүне гамәлгә ашырганда, контролльдә тотучы вәкаләтле вазыйфаи зат тарафыннан Россия Федерациясе законнары нигезендә файдалану мөмкинлеге чикләнгән мәгълүматның конфиденциальлеген сакларга тиеш.

Консультация барышында, контрольдә төрүчү вәкаләтле вазыйфай затның, контроль чарасында башка катнашучыларның конкрет контроль чарасын, каарларын һәм (яисә) гамәлләрен бәяләүне үз эченә алган, шулай ук контроль чаралары кысаларында уздырылган экспертиза, сынаулар нәтижәләре буенча мәгълүмат бирелә алмый.

Контроль башкарырга вәкаләтле вазыйфай затлар тарафынан консультацияләр биrudе учетка алу журналы алыш барыла.

Вәкаләтле органга контрольдә торучы затларның һәм аларның вәкилләренең 5 һәм андан да күбрәк бертөрлерәк мөрәҗәгатьләре кергән очракта, консультация биrudе «Интернет» чөлтәрендә Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре порталы составындагы Зеленодольск муниципаль районның мәгълүмат сайтында (<http://zelenodolsk.tatarstan.ru>), контроль эшчәнлеккә багышланган махсус бүлктә вәкаләтле органның вәкаләтле вазыйфай заты тарафынан имзаланган язма аңлатма урнаштыру юлы белән башкарыла.

4.2.17. Консультация биrudе барышында вәкаләтле органның вазыйфай затларның, контроль (кузәтчелек) чарасында башка катнашучыларның конкрет контроль (кузәтчелек) чарасына, каарларына һәм (яки) гамәлләренә бәя биргән мәгълүмат, шулай ук контроль (кузәтчелек) чарасы кысаларында үткәрелгән экспертиза, сынаулар нәтижәләре бирелми.

4.2.18. Консультация биrudе барышында вәкаләтле органның вазыйфай затына билгеле булган мәгълүмат, алар тарафынан мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча контрольдә торучы затны бәяләү максатларында кулланыла алмый.

4.2.19. Профилактик визит:

1) Профилактик визит вазыйфай зат тарафынан контрольдә торучы затның эшчәнлек алыш бару урыны буенча профилактик әңгәмә рәвешендә йә видеоконференция-элемтә аша үткәрелә.

2) Вазыйфай зат профилактик визит барышында контрольдә торучы затка консультация бирә, шулай ук аның эшчәнлегенә йә аның карамагындагы контроль объектларына карата белдерелә торган белешмәләр жыйя.

4.2.20. Мәжбүри профилактик визит үткәрү турында контрольдә торучы затка вәкаләтле орган тарафынан, аны үткәрү датасына кадәр 5 эш көненнән дә соңга калмычча, хәбәр итеп.

4.2.21. Контрольдә торучы зат, аны үткәрү датасына кадәр өч эш көненнән дә соңга калмычча, вәкаләтле органга бу хакта хәбәр итеп, мәжбүри профилактик визит уздырудан баш тартырга хокуклы.

4.2.22. Мәжбүри профилактик визит елына 1 тапкырдан да ким булмаган күләмдә гамәлгә ашырыла.

4.2.23. Мәжбүри профилактик визитны гамәлгә ашыру вакыты 1 эш көне тәшкил итә.

4.2.24. Профилактик визит барышында контрольдә торучы затларга мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турында күрсәтмәләр бирелә алмый.

4.2.25. Профилактик визитны уздырганда контроль объектларының закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә заар(зыян) яки мондай заар(зыян) китеүгө турыдан-туры куркыныч янавы ачыкланган очракта, вазыйфаи зат контроль(күзәтчелек) чараптар үткәру турында карап кабул итү өчен Зеленодольск муниципаль районы Башкарма комитетына кичекмәстән бу хакта мәгълүмат жибәрә.

5 бүлек. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру.

5.1 Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру турында гомуми нигезләмәләр

5.1.1. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыргандаВәкаләтле орган тарафыннан түбәндәге планнан тыш контроль(күзәтчелек) чараптар үткәрелә:

- 1) инспекция визиты (мәжбүри таләпләр нигезендә контрольдә торучы затның (аның филиалларының, вәкиллекләренең, аерымланган структур бүлекчәләрнең) яисә контроль объектының урнашкан (эшчәнлек алыш бару) урынында булырга тиеш булган документларны карау, сораштыру, документлар соратып алу, язмача аңлатмаларны алу, инструменталь тикшерү юлы аша);
- 2) рейд тикшерүе (карау, сораштыру, язмача аңлатмалар алу, документларны соратып алу, инструменталь тикшерү, сынаулар, экспертиза аша);
- 3) документар тикшерү (язмача аңлатмалар алу, документларны соратып алу, экспертиза аша);
- 4) урынга чыгып тикшерү (карау, сораштыру, язмача аңлатмалар алу, документларны соратып алу, инструменталь тикшерү юлы аша);
- 5) мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү (төзекләндерү өлкәсендәге контроль объектлары турындагы мәгълүматларны, шул исәптән ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек барышында керә торган мәгълүматларны, шулай ук "Интернет" чөлтәрендәге дәүләт һәм муниципаль мәгълүмат системаларында булган мәгълүматларны, һәркем файдалана алышлык башка мәгълүматларны, шулай ук фото- һәм кинога төшерү, видеога яздыру функцияләре булган хокук бозуларны теркәү автоматик режимда эшләүче техник чарапарны қулланып алынган мәгълүматларны жыю һәм анализлау юлы аша, мәжбүри таләпләрне үтәү кысаларында контрольдә торучы затлар тарафыннан бирелә);
- 6) урынга чыгып карау (карап тикшерү, инструменталь карау юлы белән (видеоязма кулланып).

5.1.2. Мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү һәм урынга чыгып карау вазыйфаи затлар тарафыннан контрольдә торучы затлар белән үзара бәйләнешсез үткәрелә.

5.1.3. Өлеге Нигезләмәнең 5.1.1 пункттындагы 1-4 пунктчаларында күрсәтелгән контроль чараптар планнан тыш чараптар формасында үткәрелә.

Плannan тыш контролъ чаралар прокуратура органнары белән килештерелгәннән соң гына үткәрелә ала.

5.1.4. Контрольдә торучы затлар белән үзара хезмәттәшлек итү белән уздырыла торган контролъ чараларны үткәру өчен түбәндәгеләр нигез булып тора:

1) Вәкаләтле органның гражданнар һәм оешмалар мөрәҗәгатьләре (гаризалары) кергәндә, дәүләт хакимије органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан, массакүләм мәгълүмат чараларыннан мәгълүмат алганда закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зарап (зыян) китерү турында яисә зарап (зыян) китерү куркынычы турында белешмәләре булу, шулай ук контролъ чараларны үткәру нәтижәсендә, шул исәптән башка контролльдә торучы затларга да, шундый белешмәләр алу;

2) Россия Федерациясе Президенты курсәтмәсе, Россия Федерациясе Хөкүмәтенең конкрет контролльдә торучы затларга карата контролъ чаралар үткәру турында курсәтмәсе;

3) прокуратура органнарына кергән материаллар һәм мөрәҗәгатьләр буенча законнарның үтәлешен күзәтү, кеше һәм граждан хокукларын һәм ирекләрен үтәү кысаларында контролъ чара уздыру турында прокурор таләбе;

4) ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозу очракларын бетерү турында курсәтмәнең үтәлү срогы чыккач - контролльдә торучы зат тарафыннан бирелгән курсәтмә белән бирелгән документлар һәм белешмәләр тапшырылмаган яки бирелгән документлар һәм белешмәләр нигезендә ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозуны бетерү турында курсәтмәнең үтәлеше турында нәтижә ясау мөмкин түгел.

5.1.5. Контрольдә торучы зат белән берлектә үткәрелә торган контролъ чаралар Идарә башлыгының контролъ чараларын үткәру турындагы курсәтмәсе нигезендә үткәрелә.

5.1.6. Зарап (зыян) китерү яки закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зарап(зыян) китерү куркынычы турында белешмәләр нигезендә контролъ чара үткәру турында Идарә башлыгы боерыгы кабул ителгән очракта, мондый курсәтмә төзекләндерү өлкәсендәге контролъне гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи затның мотивлаштырылган курсәтмәсе нигезендә кабул ителә.

5.1.7. Контроль чаралар, контролльдә торучы затлар белән үзара хезмәттәшлектән башка, контролъне башкаручы вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан Зеленодольск муниципаль районның Башкарма комитеты биремнәре нигезендә, Вәкаләтле органның эш планнарыннадагы биремнәрне дә керте, шул исәптән 248-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән очракларда үткәрелә.

5.1.8. Гражданнарга, юридик затларга һәм индивидуаль эшмәкәрләргә карата контролъ чаралары 248-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә Вәкаләтле органның контролъне башкаручы вәкаләтле вазыйфаи затлары тарафыннан уздырыла.

5.1.9. Вәкаләтле орган, төзекләндерү өлкәсендәге контролъне

оештырганда һәм гамәлгә ашырганда әлеге документларны һәм (яисә) белешмәләрне башка органнардан яисә курсәтелгән органнар карамагында шуши документлар һәм (яисә) белешмәләр булган оешмалардан ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында, шул исәптән электрон рәвештә, түләүсез нигездә ала. Курсәтелгән документлар һәм (яисә) белешмәләр исемлеге, аларны тапшыру тәртибе һәм сроклары Россия Федерациясе Хөкүмәтенен 2016 елның 19 апрелендәге 724-р номерлы боерыгы белән расланган Дәүләт контроле (кузәтчелеге) органнары, муниципаль контроль (кузәтчелек) органнары тарафыннан тикшерүләрне оештырганда һәм уздырганда ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында шул документлар һәм (яисә) мәгълүмат белән эш итүче бүтән дәүләт органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан яисә оешмалардан соратыла һәм алына торган документлар һәм (яисә) мәгълүматлар исемлеге белән, шулай ук Россия Федерациясе Хөкүмәтенен «Дәүләт контролен (кузәтчелеген), муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек турында» 2021 елның 6 мартандагы 338 номерлы карары белән расланган, Контроль (кузәтчелек) органнары тарафыннан дәүләт контроле (кузәтчелек) төрләрен, муниципаль контроль төрләрен оештырганда һәм гамәлгә ашырганда, ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында, документларны һәм (яисә) белешмәләрне башка органнардан яисә курсәтелгән органнар карамагында шуши документлар һәм (яисә) белешмәләр булган оешмалардан бирү кагыйдәләре белән билгеләнгән.

5.1.10. Индивидуаль эшкуар, граждан контрольдә торучы затлар булган очракта, Вәкаләтле органга контроль чара уздырганда була алмау мөмкинлеге турында мәгълүмат бирергә хокуклы, шуңа бәйле рәвештә контроль чараны уздыру Вәкаләтле орган тарафыннан индивидуаль эшкуар, гражданинның Вәкаләтле органга әлеге мөрәҗәгатенә сәбәп булган хәлләрне бетерү өчен кирәк булган хәтле срокка (әмма 20 көннән дә артмаган) күчерелә, бер үк вакытта түбәндәге шартларны үтәү керә:

1) контрольдә торучы затның яисә аның вәкиленен булмавы төзекләндерү өлкәсендәге контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи затның контроль чарасын уздырганда мәжбүри таләпләрне үтәвен бәяләүгә комачауламый, шул ук вакытта контрольдә торучы затның контроль чараны уздыру турында тиешенчә хәбәр ителгән булуы шарт;

2) закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү яисә фактта заар (зыян)китерүгә турыдан-туры куркыныч билгеләре булмау;

3) контроль чара уздырганда контрольдә торучы затның булмавына (контрольдә торучы затның авыруы, аның командировкасы h.b.) өчен житди сәбәпләр бар.

5.1.11. Урынга чыгып тикшерү үткәру срокы 10 эш көненнән артмаска тиеш.

Урынга чыгып тикшерү барышында бер кече эшмәкәрлек субъектына карата үзара бәйләнешнең гомуми срокы кече предприятие өчен 50 сәгатьтән һәм микропредприятиеләр өчен 15 сәгатьтән артмаска тиеш.

Россия Федерациясенең берничә субъекты территориясендә үз эшчәнлеген гамәлгә ашыручи оешмага карата Урынга чыгып тикшерү үткәрү срокы оешманың һәр филиалы, вәкиллеге, аерымланган структур бүлекчәсе яисә житештерү объекты буенча аерым билгеләнә.

5.1.12. Контроль чарапар үткәрүнең барлық очракларында контроль чарапарын үткәрүне тикшереп торуны башкарырга вәкаләтле вазыйфай затлар һәм контроль гамәлләрне башкаруга жәлеп ителә торган затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрне үтәүне (бозуны) исбатлаулар өчен контроль чараны үткәргә вәкаләтле вазыйфай затлар уздырган фотосъемка, аудио-һәм видеоязма, геодезик һәм картометрик үлчәуләр кулланылырга мөмкин. Фотога төшерү, аудио һәм видеоязмалар, геодезия һәм картометрик үлчәуләр һәм бу максатлар өчен кулланылган техник чарапар турындагы мәгълүмат контроль чара нәтижәләре буенча төзелә торган актта һәм контроль чара кысаларында үткәрелә торган контроль эш нәтижәләре буенча төзелә торган беркетмәдә чагыла.

5.1.13. Контроль чара нәтижәләренә контрольдә торучы зат тарафыннан мәжбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләү керә, мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәтү өчен шартлар тудыру һәм (яисә) аларны бозуларны туктату, бозылган хәлне торғызу, вәкаләтле органга яисә вазыйфай затларга жаваплылыкка тарту мәсьәләсөн карау өчен мәгълүмат жибәрү һәм (яисә) «Зеленодольск муниципаль районы Башкарма комитетының Административ-техник инспекциясе идарәсе» МКУ тарафыннан 248-ФЗ номерлы Федераль законның 90 статьясындагы 2 өлешендә каралган чарапарны куллану.

5.1.14. Контрольдә торучы зат белән үзара хезмәттәшлекне күздә тоткан контроль чараны уздыру тәмамлангач, контроль чара акты төзелә. Мондый чараны уздыру нәтижәләре буенча мәжбүри таләпләрне бозу ачыкланган очракта, актта нәкъ менә нинди мәжбүри таләп бозылган, нинди норматив хокукый акт һәм аның структур берәмлеге белән билгеләнгән, дип күрсәтелә. Ачыкланган хокук бозулар бетерелгән очракта, актта контроль чарасын үткәрү тәмамланганчы, аны бетерү факты күрсәтелә. Мәжбүри таләпләрне бозуның дәлилләре булган документлар, башка материаллар актка беркетелергә тиеш. Контроль чара уздырганда тутырылган тикшерү кәгазьләре актка теркәлә.

Актны рәсмиләштерү, әгәр актны рәсмиләштерүнең башка тәртибе Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнмәгән булса, мондый чараны үткәрү көнендә контроль чара үткәрү урынында башкарыла.

Прокуратура органнары тарафыннан килештерелгән контроль чара акты, аны рәсмиләштергәннән соң, контроль (күзәтчелек) чарапарының Бердәм реестры аша турыдан-туры прокуратура органнарына жибәрелә.

5.1.15. Контроль чарапар турында мәгълүмат контроль (күзәтчелек) чарапарының Бердәм реестрында урнаштырыла.

5.1.16. Контрольдә торучы затларны Вәкаләтле органның тикшереп торуны гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфай затлары, тарафыннан қылыша торган гамәлләр, һәм кабул ителә торган каарлар турында хәбәр итү, әлеге

гамәлләр һәм контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестрында каарлар урнаштыру, шулай ук аларны дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәту һәм дәүләт һәм муниципаль функцияләрне башкару өчен файдаланыла торган мәгълүмат системаларының мәгълүмати-технологик хезмәттәшлеген тәэммин итә торган инфраструктура аша контролльдә торучы затларга житкерү юлы белән башкарыла, шул исәптән «Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы (функцияләр)» федераль дәүләт мәгълүмат системасы аша (алга таба – дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы) һәм (яки) дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең региональ порталы аша .

Контрольдә торучы зат булган эшмәкәрлек эшчәнлеген гамәлгә ашырмаган граждан, контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан башкарыла торган гамәлләр һәм кабул ителә торган каарлар турында, Вәкаләтле орган адресына жибәрелгән очракта аңа кәгазь саклагычта документлар жибәрү юлы белән, кәгазь саклагычта документлар алу кирәклеге турында йә Вәкаләтле органда, контролльдә торучы затның электрон почта адресы турында мәгълүматлар булмау һәм аңа документларны электрон рәвештә дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы аша жибәрү мөмкинлеге булмау турында хәбернамә белән, хәбәр ителә (затның бердәм идентификация һәм аутентификация системасында учет язмасы булмаса яки ул бердәм идентификация һәм аутентификация системасында теркәү процедурасын узуны төгәлләмәгән очракта).

Күрсәтелгән граждан адреска документларны кәгазьдә жибәрергә хокуклы.

2023 елның 31 декабренә кадәр контролльдә торучы затка контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан башкарыла торган гамәлләр һәм кабул ителә торган каарлар турында хәбәр итү, Вәкаләтле органның контролльдә торучы затына документлар һәм белешмәләр жибәрү, шул исәптән контролльдә торучы затка электрон формада мәгълүмат бирү мөмкин булмаган очракта яисә контролльдә торучы затның рәсми мөрәжәгате буенча , кәгазь саклагычта почта элемтәсеннән файдаланып башкарылыша мөмкин.

5.1.17. Актта бәян ителгән фактлар һәм нәтиҗәләр белән килешмәгән очракта, контролльдә тотыла торган зат шикаятьне әлеге Нигезләмәнең 39 - 40 статьяларында һәм 7 бүлегендә каралган тәртиптә жибәрергә хокуклы.

5.1.18. Тикшеренү чарасын үткәргәндә мәжбүри таләпләрне бозулар ачыкланмаган очракта, бу хакта белешмәләр контроль (күзәтчелек) чараларының Бердәм реестрына кертелә. Тикшерүне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи зат мәжбүри таләпләрне үтәү буенча тәкъдимнәр бирергә, закон белән саклана торган кыйммәтләргә зарар (зыян) китерү куркынычын профилактикалауга юнәлдерелгән башка чаралар үткәрергә хокуклы.

5.1.19. Контроль чара үткәргәндә контролльдә торучы зат тарафыннан мәжбүри таләпләрне бозу очраклары ачыкланган очракта Вәкаләтле орган,

Россия Федерациясе законнарында каралган вәкаләтләре чикләрендә, түбәндәгеләргә бурычлы:

1) контрольдә торучы затка, ачыкланган хокук бозуларны, тиешле срокларын күрсәтеп, бетерү турында hәм (яки)закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерүне булдырмау чарапарын үткәрү турында, контроль чарасы актын рәсмиләштергәннән соң, күрсәтмә бирергә

2) закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерүне булдырмау яисә аны туктату буенча hәм гражданнарны, оешмаларны законга саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычы булу турында hәм аны булдырмау ысуулары хакында мәгълүматның теләсә нинди мөмкин ысулы белән аларга житкерү буенча Россия Федерациясе законнарында каралган чарапарны кичекмәстән кабул итәргә, әгәр контроль чараны үткәргәндә гражданнның, төзекләндерү өлкәсендә контроль объектына ия булган hәм (яисә) файдаланыла торган оешмаларның эшчәнлеге законда саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычы яисә мондый зыян (зыян) китерелгән очракта, аны булдырмау ысуулары турында мәгълүмат житкерергә;

3) контроль чара барышында жинаять билгеләре ачыкланганда яисә административ хокук бозу ачыкланганда тиешле мәгълүматны үз компетенциясе нигезендә дәүләт органына жибәрергә яисә тиешле вәкаләтләр булганда гаепле затларны законда билгеләнгән жаваплылыкка жәлеп итү чарапарын күрергә;

4) ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерүне, мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәтүне, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зарар (зыян) китерергә мөмкин булган зыянны булдырмый калуны тикшереп торуны гамәлгә ашыру чарапарын, күрсәтмәне мәжбүри үтәүне таләп итеп судка мөрәҗәгать иткәнчегә кадәр, күрсәтмәне мәжбүри үтәүне тәэммин итү буенча билгеләнгән вакытта, әгәр мондый чара законнарда каралган булса;

5) мәжбүри таләпләрне үтәү, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зарар (зыян) китерү куркынычын профилактикалауга юнәлдерелгән башка чарапалар уздыру буенча тәкъдимнәр бирү турындагы мәсьәләне карарга.

5.1.20. Тикшереп торуны гамәлгә ашыручы вазыйфаи затлар төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда федераль башкарма хакимият органнары hәм аларның территориаль органнары, Татарстан Республикасы башкарма хакимиите органнары, жирле үзидарә органнары, хокук саклау органнары, оешмалар hәм гражданнар белән билгеләнгән тәртиптә эш итәләр.

Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыру кысаларында контроль чара уздыру барышында закон таләпләрен бозу ачыкланган очракта, Россия Федерациясе законнарында административ hәм башка жаваплылык каралган, контроль чара актында ачыкланган хокук бозу билгеләре булу турында мәгълүмат күрсәтелә. Контрольне гамәлгә ашыручы

вазыйфай затлар затлар өлеге актның күчермәсен тиешле жаваплылыкка тартуга вәкаләтле хакимият органына юллыйлар.

6 бүлек. Контроль (күзәтчелек) чаралар нәтижәләре

6.1. Контроль (күзәтчелек) чаралары нәтижәләре булып контрольдә торучы затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләү, мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәту һәм (яки) аларны бозуларны туктату өчен шартлар тудыру, бозылган хәлне торғызу, вәкаләтле органга яисә вазыйфай затларга жаваплылыкка тарту турындагы мәсъәләне карау өчен мәгълүмат жибәрү һәм (яисә) вәкаләтле орган тарафыннан 248-ФЗ номерлы Федераль законның 90 статьясындагы 2 өлешенең 2 пунктында каралган чараларны куллану тора.

Контроль (күзәтчелек) чарасының нәтижәләрен рәсмиләштерүү, контроль (күзәтчелек) чарасының нәтижәләре белән танышу, контроль (күзәтчелек) чарасы актына карата каршылыкларны белдерү 248-ФЗ номерлы Федераль законның 16 бүлегендә билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

6.2. Контроль (күзәтчелек) чаралар нәтижәләре буенча кабул ителә торган караплар:

6.2.1. Контроль (күзәтчелек) чараларын үткәргәндә мәжбүри таләпләрне бозу очраклары ачыкланмаган очракта, бу хакта белешмәләр контроль (күзәтчелек) чараларның бердәм реестрына кертелә. Вазыйфай зат тарафыннан мәжбүри таләпләрне үтәү буенча рекомендацияләр бирелә.

6.2.2. Контроль (күзәтчелек) чараларын үткәргәндә контрольдә торучы зат тарафыннан мәжбүри таләпләрне бозу очраклары ачыкланган очракта, вәкаләтле орган Россия Федерациисе законнарында каралган вәкаләтләр чикләрендә түбәндәгеләрне үтәргә тиеш:

6.2.2.1. Контроль (күзәтчелек) чарасы актын рәсмиләштергәннән соң, контрольдә торучы затка ачыкланган житешсезлекләрне бетерү турында, аларны бетерү һәм (яки) законда саклана торган кыйммәтләргә зарар (зыян) китерүне булдырмау буенча чаралар үткәру турында, шулай ук 248-ФЗ номерлы Федераль законда каралган башка чараларны күрсәту турында курсәтмә бирергә.

6.2.2.2. Эгәр контроль (күзәтчелек) чарасын үткәргәндә гражданның, контроль объектына ия булган һәм (яисә) андан файдаланучы оешмаларның, аларның биналарын, тәзелешләрен, корылмаларын, бүлмәләрен һәм башка шундый объектларны эксплуатацияләүнен (файдалануның), алар башкарган эшләрнең эшчәнлеге законда саклана торган кыйммәтләргә зарар (зыян) китерүнен турыдан-туры куркынычы яки мондый зарар(зыян) китерүнен турыдан-туры куркыныч булыу ачыкланса, саклана торган кыйммәтләргә зарар (зыянны) китерүне булдырмау яисә аның китерелүен туктату буенча, мондый объектларның биналарыннан, тәзелмәләреннән, корылмаларыннан, бүлмәләреннән һәм башка шундый объектлардан файдалануны (куллануны) тыю турында һәм гражданнарга, оешмаларга закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү куркынычы булу турында теләсә нинди

үтемле ысул белән мәгълүмат житкерү һәм аны булдырмау ысуллары турында судка мөрәҗәгать итүгә кадәр, Россия Федерациясе законнарында каралган чараларны кичекмәстән кабул итәргә

6.2.2.3. Контроль (күзәтчелек) чарасы барышында жинаять билгеләре ачыкланганда яисә административ хокук бозу очрагында тиешле мәгълүматны үз компетенциясе нигезендә дәүләт органына жибәрергә яисә тиешле вәкаләтләр булган очракта гаепле затларны законда билгеләнгән жаваплылыкка тарту буенча чаралар күрергә.

6.2.2.4. Ачыкланган мәжбүри таләпләрләрдәге бозуларны бетерүне, мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәтүне, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зарар (зыян) китеrerгә мөмкин булганнарны булдырмый калуны тикшереп тору чараларын күрергә.

6.2.2.5. Мәжбүри таләпләрне үтәү, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зарар (зыян) китеру куркынычын профилактикалауга юнәлдерелгән башка чаралар уздыру буенча тәкъдимнәр бирү турындагы мәсьәләне карарга.

6.3. Ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турында күрсәтмәдә түбәндәгеләр күрсәтелә:

- 1) Контроль (күзәтчелек) чарасы үткәргән вазыйфаи затларның фамилияләре, исемнәре, әтисенең исеме (булганда).
- 2) Бирү датасы.
- 3) Контроль объектының адреслы мәгълүматлары.
- 4) Күрсәтмә бирелә торган затның исеме.
- 5) Норматив-хокукый актлар.
- 6) Төзәлергә тиешле хокук бозуларны тасвиrlау.
- 7) Бозуларны бетерү срокы.

6.4. Контроль (күзәтчелек) чарасын үткәрү контролъдә торучы затның урнашкан (эшчәнлекне гамәлгә ашыру) урыны буенча булмавы яисә контролъдә торучы зат эшчәнлегенең факттагы булмавына бәйле рәвештә йә контролъдә торучы затның контролль (күзәтчелек) чарасын үткәрүнең яисә төгәлләүнең мөмкин булмавына китергән башка гамәлләренә (гамәл кылмавына) бәйле рәвештә мөмкин булмаган очракта, вазыйфаи зат, сәбәпләрен күрсәтеп, контролль (күзәтчелек) чарасын уздыру мөмкинлеге булмау турында акт төзи һәм контролъдә торучы затка 248-ФЗ номерлы Федераль законның 21 статьясындагы 4 һәм 5 өлешләрендә каралган тәртиптә контролль (күзәтчелек) чарасын үткәрүнең мөмкин булмавы турында хәбәр итә. Бу очракта вазыйфаи зат контролль (күзәтчелек) чаралары кысаларында, контролль (күзәтчелек) чаралары үткәрү тәмамланганчы, теләсә кайсы вакытта контролль (күзәтчелек) гамәлләр кылыша хокуклы.

Әлеге пунктның беренче абзацында күрсәтелгән очракта, Вәкаләтле органның вәкаләтле вазыйфаи заты контролъдә торучы затка карата, контролъдә торучы затка алдан хәбәр итмичә һәм прокуратура органнары белән килемштермичә, шундый ук контролль (күзәтчелек) чара үткәрү турында карар кабул итәргә хокуклы.

7 бүлек. Төзекләндерү өлкәсендәге контрольгә алырга вәкаләтле вазыйфаи затларның гамәлләренә (гамәл кылмавына) Вәкаләтле орган каарларына шикаять белдерү

7.1. Төзекләндерү өлкәсендәге контрольгә алырга вәкаләтле вазыйфаи затларның гамәлләренә (гамәл кылмавына) Вәкаләтле орган каарларына шикаять белдерү 48-ФЗ номерлы Федераль законның 40 статьясындагы 4 өлешенде курсателгән каарлар кабул ителгән яисә гамәлләр (гамәл кылмау) башкарылган контролъдә тотыла торган затка карата шикаять белдерү хокукуына ия.

7.2. Контроль (күзәтчелек) органы каарларына, аның вазыйфаи затларның гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата суд шикаятен судка кадәр шикаять биргәннән соң гына, моңа эшкуарлык эшчәнлеген гамәлгә ашырмаган гражданнар каарларына, гамәлләренә (гамәл кылмауларына) шикаять биргән очраклар керми.

7.3. Зеленодольск муниципаль районы жирлекләре территорияләрен төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турында нигезләмә белән муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда шикаять белдерү тәртибе кулланылмый.

8 бүлек. Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольнең төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан күрсәткечләре

8.1. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру өлешенде вәкаләтле орган эшчәнлегенең нәтижәлелеген һәм эффективлыгын бәяләү нәтижәлелек һәм эффективлык күрсәткечләре системасы нигезендә гамәлгә ашырыла.

Вәкаләтле орган эшчәнлегенең нәтижәлелеге һәм эффективлыгы күрсәткечләре системасына түбәнгеләр керә:

8.1.1. Муниципаль контрольнең закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә заарны (зыянны) минимальләштерү дәрәҗәсен чагылдыручы төп күрсәткечләре, алар буенча максатчан (план) әһәмияте билгеләнә һәм аларга ирешүне вәкаләтле орган тәэммин итәргә тиеш.

8.1.2. Күрсәтелгән өлкәдә контроль эшчәнлеге мониторингы, аны анализлау, аны тормышка ашырганда барлыкка килгән проблемаларны ачыклау һәм аларның барлыкка килү сәбәпләрен билгеләү өчен кулланыла торган контроль төрләренең индикатив күрсәткечләре.

8.2. Төп күрсәткечләр һәм аларның максатчан әһәмияте түбәндәгеләр:

- - мәжбүри таләпләрне бозулар арасыннан бетерелгән бозулар өлеше-75%;

- чираттагы календарь елына планлы контроль чаралар үткәрү планын үтәү өлеше-100%;

- контроль органы һәм (яки) һәм (яисә) аның вазыйфаи заты контроль чаралар уздырганда гамәлләренә (гамәл кылмавына) нигезләнгән шикаятыләрнең өлеше-0%;

- контроль чараларның гамәлдән чыгарылган нәтижәләре өлеше-0%;

- нәтижәләр буенча хокук бозулар ачыкланган контроль чараларның өлеше, эмма тиешле административ йогынты чаралары күрелмәгән - 0%;
- контроль органы материаллары буенча административ жәза билгеләү турында чыгарылган суд каарлары өлеше-30%;
- административ хокук бозулар турындагы эшләр буенча суд тәртибендә гамәлдән чыгарылган каарларның контроль органы тарафыннан чыгарылган каарларның гомуми саныннан, административ хокук бозулар турында Россия Федерациясе кодексының 2.7 нәм 2.9 статьялары нигезендә гамәлдән чыгарылган каарлардан тыш-5%.

8.3. Индикатив күрсәткечләр:

- үткәрелгән планлы контроль чаралары саны;
- үткәрелгән планнан тыш контроль чаралары саны;
- контроль чарасы актына карата кергән мөрәҗәгатьләр саны;
- мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турында бирелгән күрсәтмәләр саны;
- мәжбүри таләпләрне бетерелгән бозулар саны.

8.4. Вәкаләтле орган ел саен муниципаль контроль турында доклад (алга таба – еллык доклад) әзерләүне гамәлгә ашыра, ул төп күрсәткечләргә ирешү турында белешмәләр нәм индикатив күрсәткечләр турында белешмәләр, шул исәптән профилактик чараларның нәм контроль (кузәтчелек) чараларның төп күрсәткечләргә ирешүгә йогынтысы турында.

Вәкаләтле органның еллык доклады, 248-ФЗ номерлы Федераль законның 30 статьясындагы 10 өлеше нигезендә, Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән таләпләргә жавап бирергә тиеш нәм ел саен 1 февральдән дә соңга калмыйча, Зеленодольск муниципаль районының рәсми сайтында Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре порталы составында <http://zelenodolsk.tatarstan.ru> «Интернет»челтәрендә урнаштырыла.